

Bank Polski

Centrum
Analiz

Kwartalnik Eksportera

Od ograniczeń podaźowych do bariery popytu

Departament Analiz Ekonomicznych
17 października 2022

W tej edycji Kwartalnika Eksportera

Bank Polski

#1

Tematy specjalne to: Płace minimalne w Polsce na tle EŚW i UEE (str. [5](#)) oraz sytuacja w globalnych łańcuchach dostaw (str. [6](#)).

#2

Główne trendy w handlu zagranicznym (str. [7](#)) – Nadchodząca recesja na świecie tłumi obroty światowego handlu, ale eksport z Polski trzyma się mocno. Na czele głównych kierunków eksportowych pojawiły się Ukraina i Turcja (największa dynamika obrotów eksportowych), największy popyt jest na towary deficytowe.

#3

Trendy w wybranych sektorach (str. [12](#)) – 2q22 przyniósł spowolnienie dynamiki rocznej eksportu w większości sektorów. Na tym tle wyróżnia się pozytywnie eksport produktów rolno-spożywczych. Warto również odnotować utrzymujące się dobre wyniki branż surowcowych (chemia, wyroby z metali) oraz długo oczekiwane odbicie w motoryzacji. Kolejne 2-3 kwartały mogą przynieść dalsze spowolnienie dynamiki eksportu, szczególnie w kategorii dóbr konsumpcyjnych.

#4

Perspektywy polskiego eksportu (str. [22](#)) – Mocny zastrzyk kapitału w postaci bezpośrednich inwestycji zagranicznych sprawi, że cykliczny dołek eksportu wskutek recesji na świecie nie powinien mocno zabołec i trwać długo. Przyszły rok będzie naszym zdaniem stał pod znakiem kolejnego silnego eksportowego ożywienia.

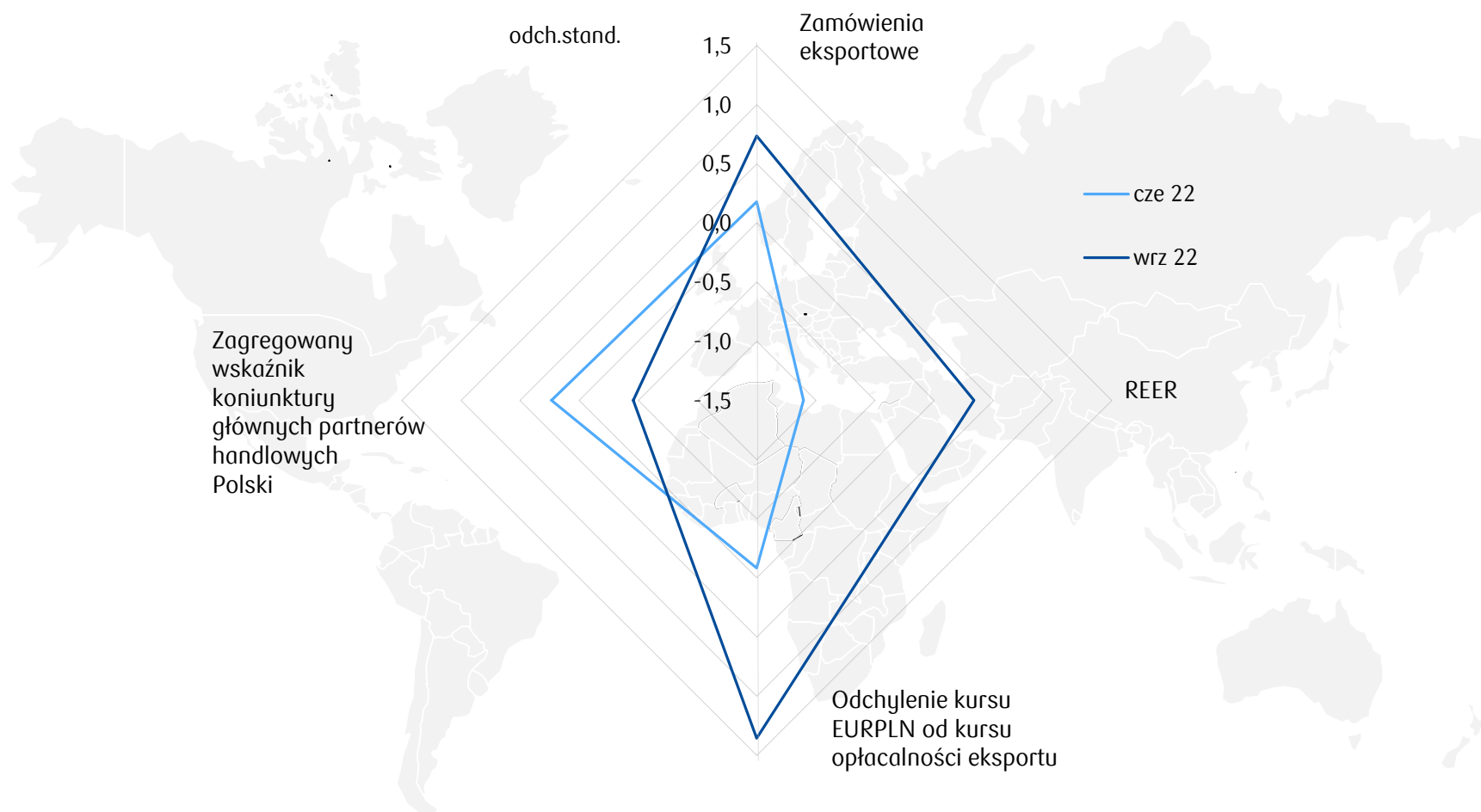
#5

Prognozy kursów walutowych i stóp procentowych (str. [30](#)) – Banki centralne w regionie deklarują koniec cyklu zacieśniania monetarnego. Wojna w Ukrainie zwiększyła zmienność na rynkach finansowych i podbiła awersję do ryzyka, która negatywnie wpływa na notowania walut regionu. Niedawne szczyty osiągnięte przez kurs złotego wspierają eksport, ale przekraczają kurs opłacalności importu. Oczekiwana kontynuacja gwałtownego zacieśnienia polityki pieniężnej w USA może wywierać dalszą presję na waluty gospodarek wschodzących.

Radar eksportera

Mimo spadku popytu zamówienia eksportowe trzymają się mocno – dodatkowym wsparciem jest kurs walutowy.

Zmiana kluczowych czynników determinujących eksport

Bank Polski

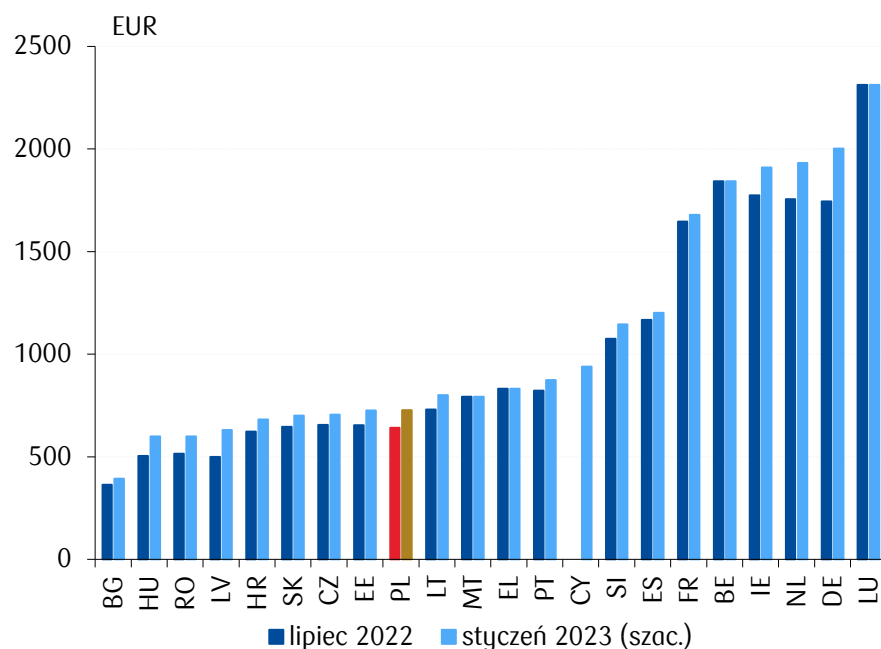
#1 Tematy specjalne

1.1 Płace minimalne w EŚW gonią (powoli) płace w Europie Zachodniej

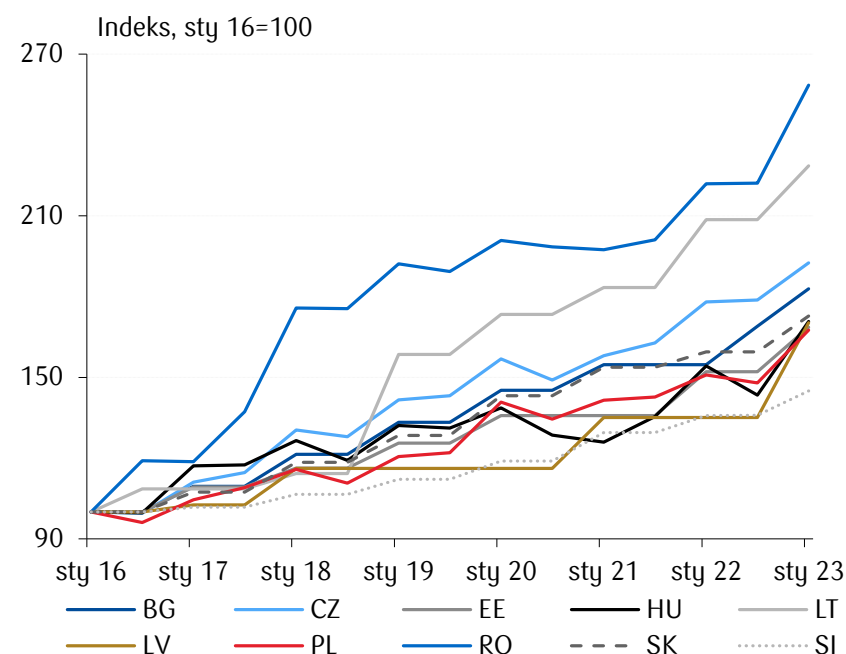

Bank Polski

Płaca minimalna w państwach UE

Dynamika płacy minimalnej w Europie Środkowo-Wschodniej

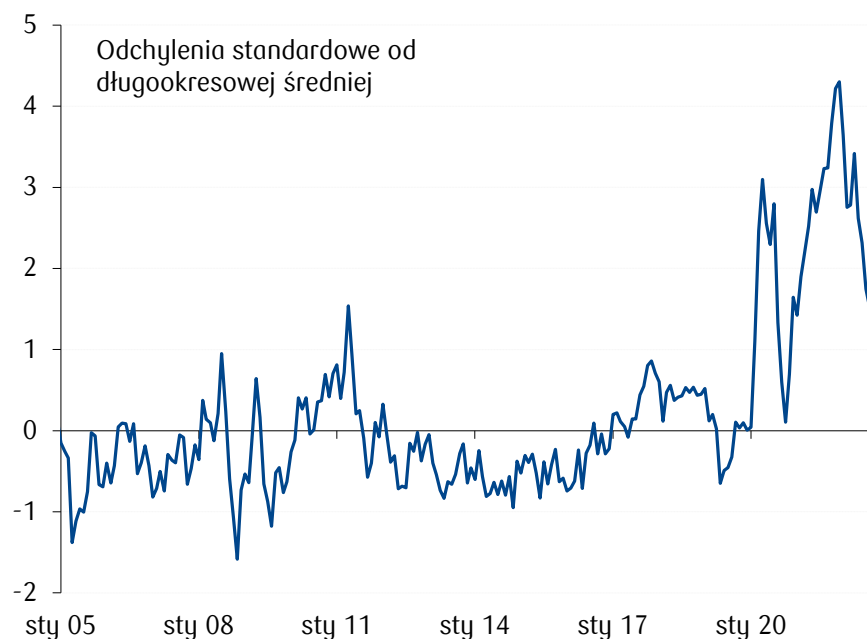
- W lipcu 2022 narodowa płaca minimalna obowiązywała w 21 krajach UE-27. Od stycznia 2023 będą to 22 kraje, gdyż do tej grupy dołączy Cypr.
- Mimo dynamicznych wzrostów płacy minimalnej w ostatnich latach, **wschodnie państwa UE są nadal konkurencyjne we Wspólnocie pod względem minimalnych kosztów pracy**. Minimalne wynagrodzenie w Polsce w styczniu 2023 będzie 3. najwyższym w regionie. Kolejna podwyżka płacy minimalnej w Polsce przewidziana jest na lipiec 2023. Niektóre inne kraje UE również rozważają taką dwustopniową podwyżkę, ale często brak jeszcze konkretnych dotyczących skali podwyżek. Wobec stycznia 2016 największy szacunkowy wzrost płacy minimalnej (wyrażonej w EUR) zanotują: w Rumunia, na Litwa i w Czechy.

1.2 Dotychczasowe ograniczenia podaży znikają, mogą pojawić się nowe

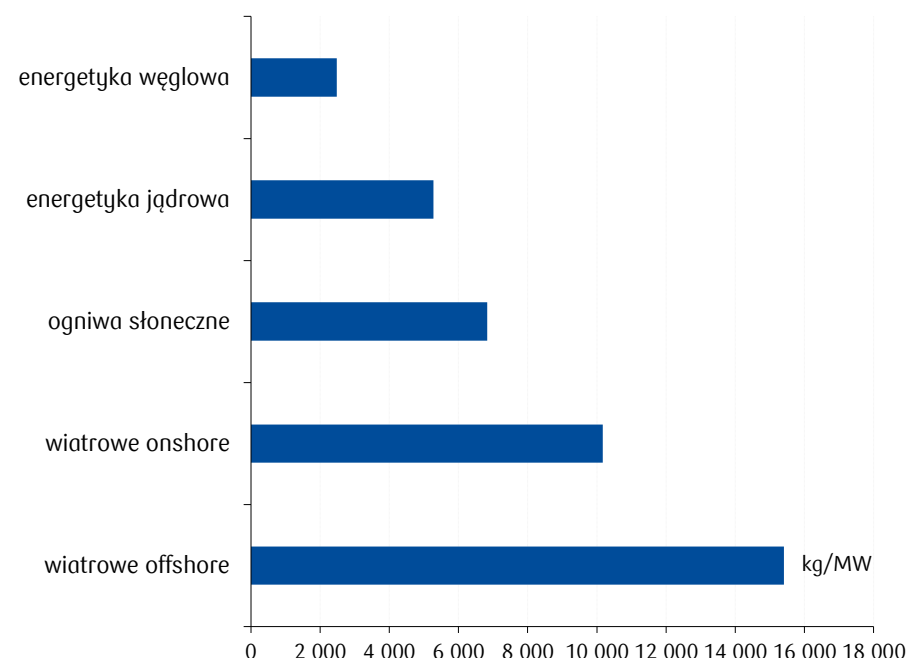

Bank Polski

Natężenie ograniczeń podaży

Zapotrzebowanie na minerały* przy produkcji energii elektrycznej

- **Skala zakłóceń w globalnych łańcuchach dostaw zmalała na koniec 3q22.** Złagodzenie restrykcji pandemicznych w Chinach, dostosowania po stronie firm, a także spadek zagregowanego popytu na świecie sprawiły, że napięcia w łańcuchach dostaw są coraz mniejsze, co skutkować będzie spadkiem presji cenowej oraz ożywieniem niektórych branż gospodarki (szczególnie mocno ekspozowanego przemysłu motoryzacyjnego).
- **Na horyzoncie pojawić się jednak mogą nowe „wąskie gardła”,** wywołane przez wojnę i drastyczny wzrost cen energii zaburzający opłacalność produkcji w wielu obszarach. Dodatkowym wyzwaniem będzie transformacja energetyczna. Działania w kierunku zwiększania udziału elektrowni wiatrowych i słonecznych w miksie energetycznym w UE mogą sprawić, że w krótkim okresie pojawią się niedobory niektórych surowców m.in.: cynku, manganu, niklu.

Bank Polski

#2 Główne trendy w handlu zagranicznym

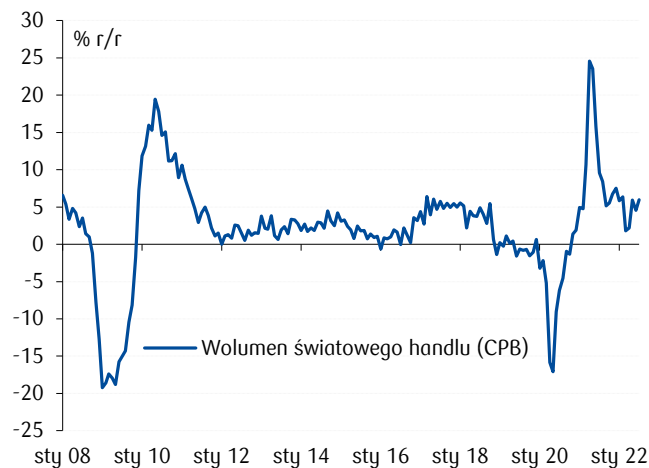
2.1 Główne trendy w światowym handlu

Nadchodząca recesja tłumi handel na świecie

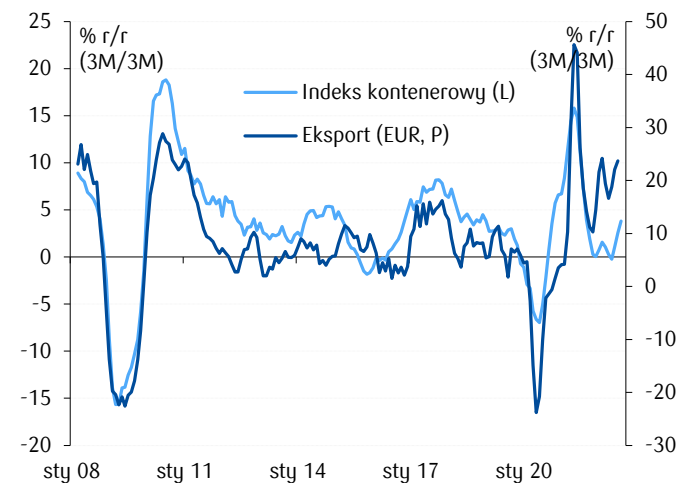

Bank Polski

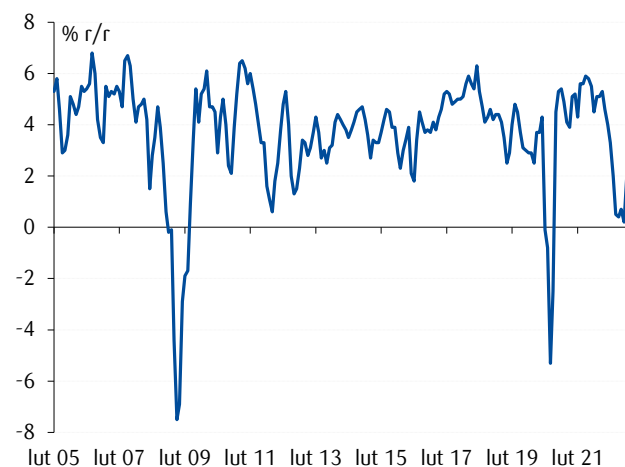
Wolumen światowego handlu

Przewozy kontenerów

Bloomberg GDP tracker

- **Handel światowy ponownie złapał oddech** po tym, jak Chiny złagodziły obostrzenia pandemiczne w części prowincji. Paradoksalnie, wzrostowi obrotów sprzyjały także wąskie gardła, które zmieniły podejście do wielkości stanów magazynowych, generując bezprecedensowo silny popyt na zapasy.
- **Lekkie odbicie aktywności gospodarczej w 3q22 to jednak cisza przed burzą.** Zacieśnienie monetarne w głównych światowych gospodarkach, w połączeniu z szokiem energetycznym w Europie sprawia, że nadchodząca zima może być dla eksporterów wyjątkowo trudna – będą się mierzyć z wyraźnym ograniczeniem popytu, zwłaszcza w obszarze dóbr konsumpcyjnych.
- **W naszej części świata kluczowym wyzwaniem dla gospodarki pozostaje dostępność i ceny surowców energetycznych.**

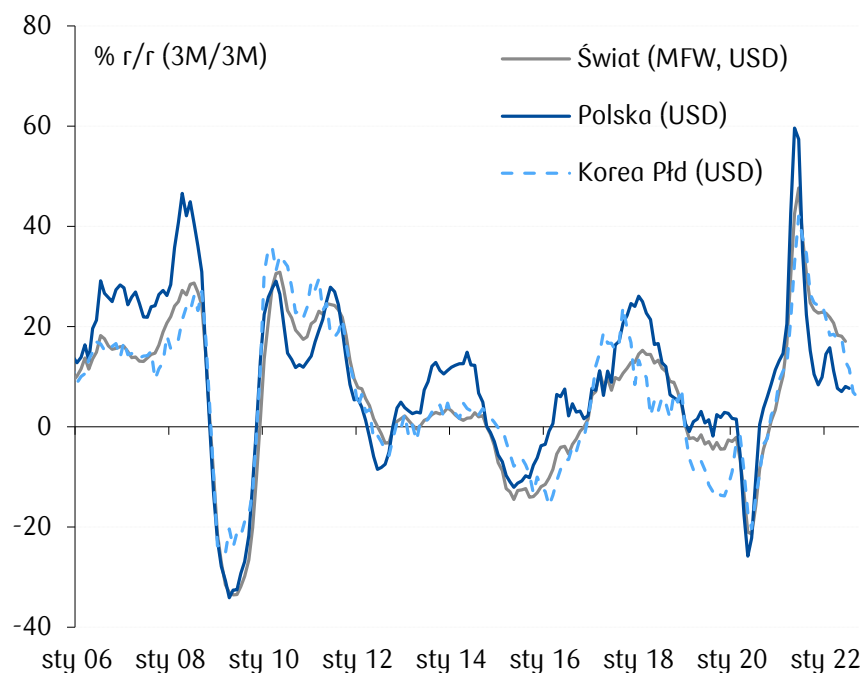
2.2 Polski eksport na tle świata i regionu

Eksport z Polski trzyma się mocno

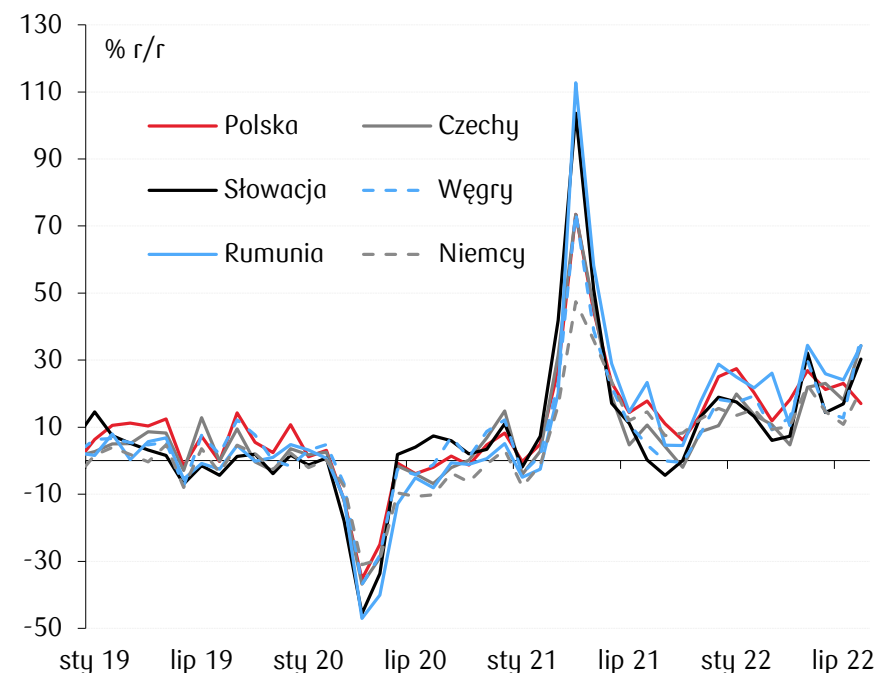

Bank Polski

Handel światowy, eksport Korei i Polski

Eksport Polski na tle regionu

- **Mocny spadek tempa wzrostu eksportu Korei Północnej**, będącym wskaźnikiem globalnej koniunktury, wskazuje, że obroty handlowe na świecie (w ujęciu realnym) znalazły się w 3q22 pod kreską, a obserwowane wzrosty nominalne są głównie odzwierciedleniem podwyższonej inflacji.
- **Polski Eksport trzyma się mocno**. Pomimo wojny i wywołanych przez nią zakłóceń w handlu, eksport z Polski nadal solidnie rośnie, zarówno na tle innych krajów w regionie (mocno wspartych wzrostem obrotów w motoryzacji), jak i na tle ogólnoswiatowym. Krajowy eksport wspiera relatywna poprawa konkurencyjności (słabszy złoty, relatywnie mniejsza skala wzrostu cen nośników energii). Nie bez znaczenia są także regularne, wysokie napływy BIZ, tworzących nowe moce produkcyjne w branżach eksportowych.

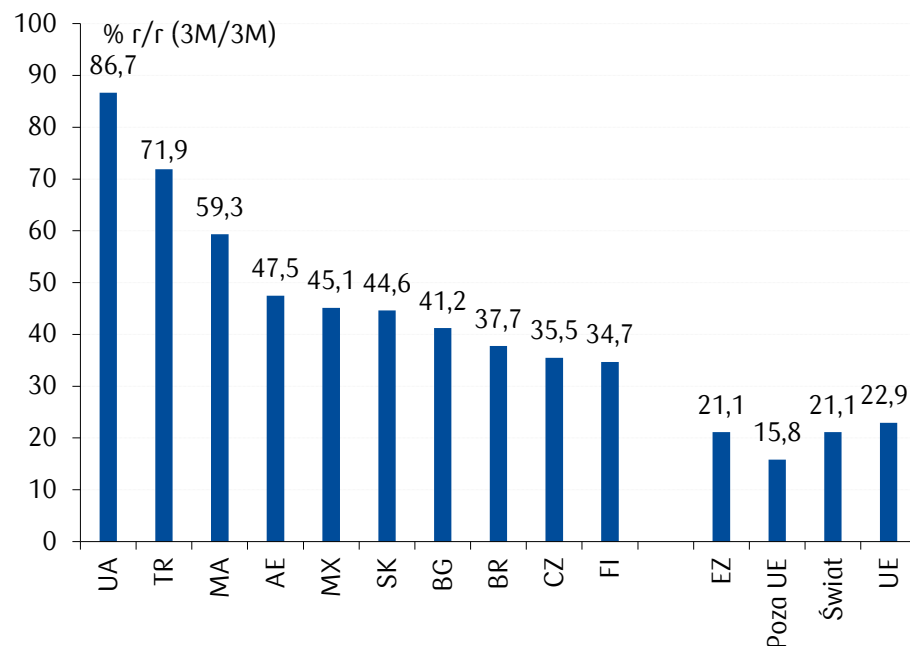
2.3 Struktura geograficzna polskiego eksportu

Silny wzrost obrotów z Ukrainą i Turcją

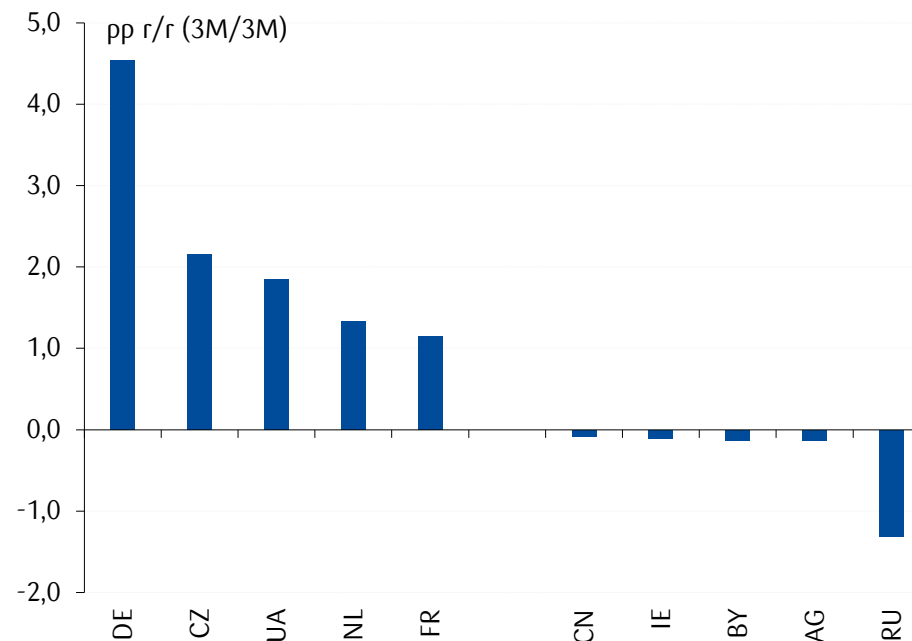

Bank Polski

Kierunki krajowego eksportu
odnotowujące najsilniejsze wzrosty*

Państwa o największym/najmniejszym wkładzie
do wzrostu eksportu ogółem

- **W obrotach towarowych** (dane do lipca) **kluczowym rynkiem pozostaje strefa euro**, przy czym główną rolę wśród kierunków eksportowych niezmiennie odgrywają Niemcy. Silnie rośnie eksport do naszych południowych sąsiadów.
- **Najszybciej rosną obroty eksportowe z Ukrainą oraz z Turcją**. Wzrost obrotów z Turcją zbiega się w czasie z nałożeniem sankcji na Rosję. Równocześnie rosną obroty handlowe Turcji z Rosją. W przypadku kierunku wschodniego odnotowano załamanie obrotów handlowych.
- **Nadal mocno rośnie eksport do państw rozwijających się i „egzotycznych”**, takich jak Meksyk, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Brazylia, Maroko.

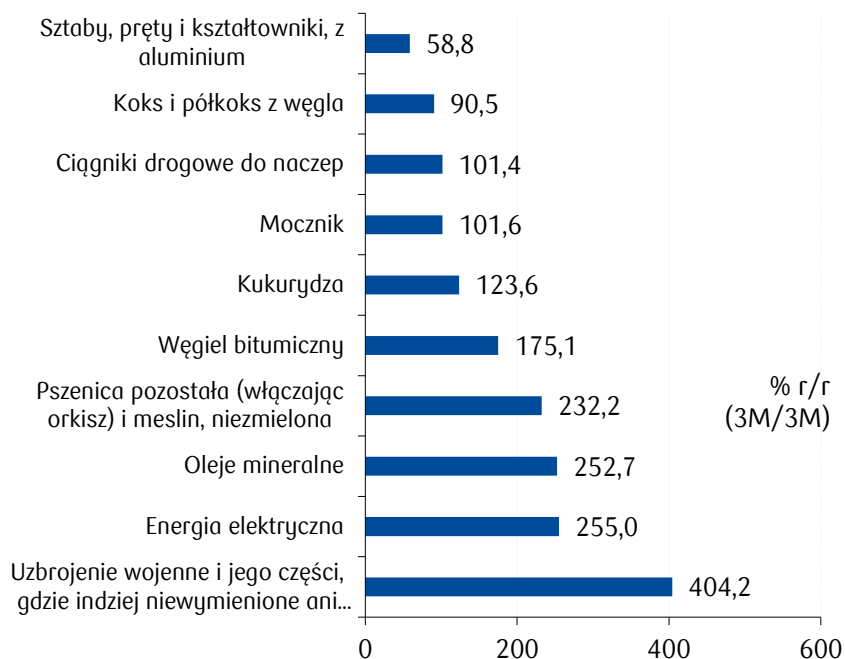
2.4 Struktura polskiego eksportu towarów i usług

Towary deficytowe hitami polskiego eksportu

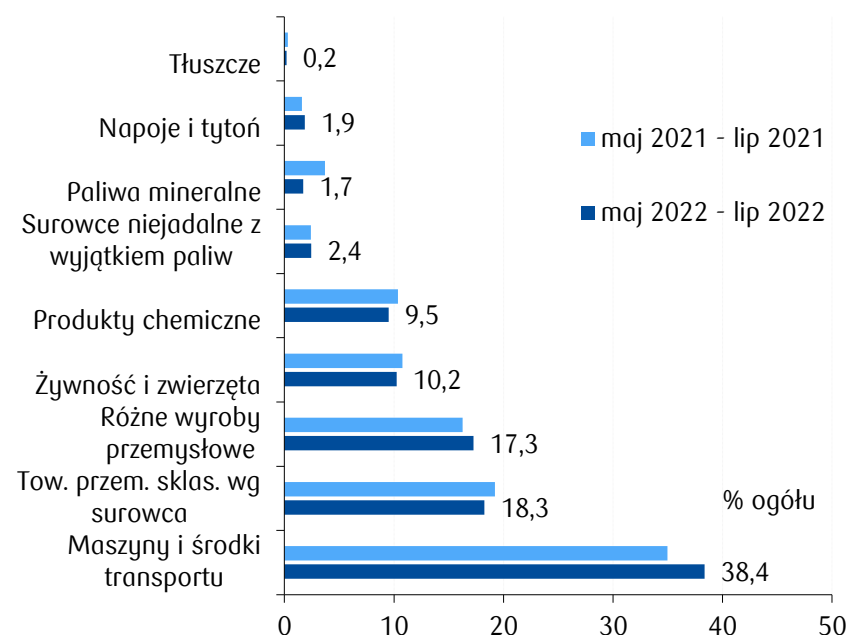

Bank Polski

Produkty o największym wzroście eksportu

Eksport towarów

- Kluczową pozycją w eksporcie towarów są maszyny i środki transportu. *Nearshoring* stał się faktem, wspierają go konkurencyjność cenowa polskiego eksportu oraz rozwijająca się w szybkim tempie infrastruktura transportowa.
- Na towarową strukturę eksportu wymiennie wpływa wojna i wywołane przez nią zmiany trasach dostaw. Najszybszy wzrost i najbardziej znaczące przyspieszenie eksportu (dane do lipca) odnotowano w przypadku uzbrojenia, energii elektrycznej, olejów mineralnych, pszenicy, kukurydzy, mocznika, węgla bitumicznego, koksu oraz wyrobów z aluminium.

Bank Polski

#3 Tendencje w wybranych sektorach

3.1 Artykuły rolno-spożywcze (11,8% eksportu ogółem)

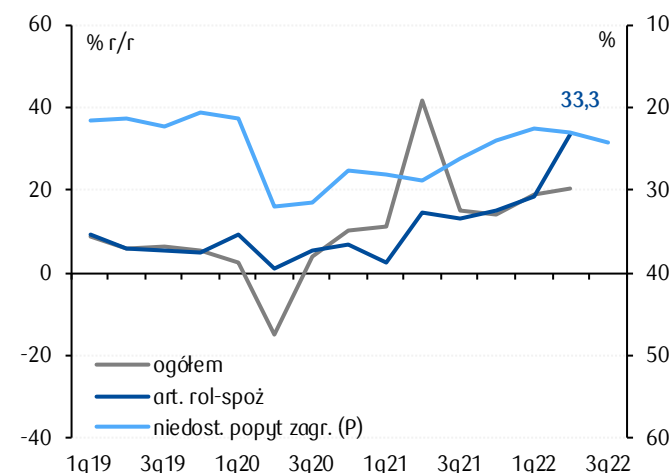
Ograniczenia podażowe na rynkach UE wspierają sprzedaż z Polski

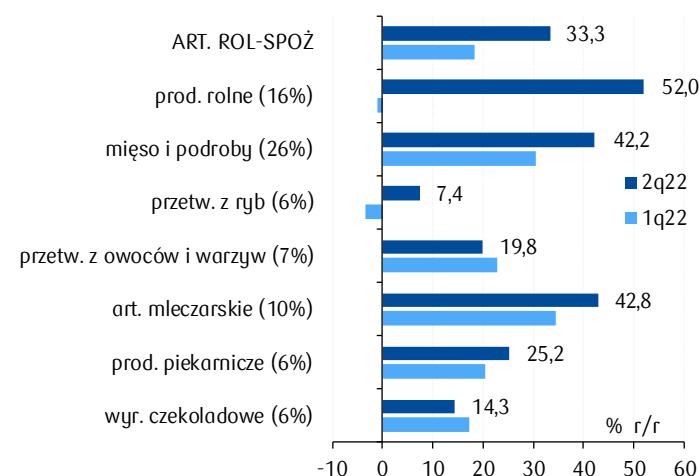
Bank Polski

- W 2q22 tempo wzrostu eksportu sektora zwiększyło się do +33,3% r/r wobec +18,4% r/r w 1q22. Wzrost dynamiki wynikał w dużej mierze z efektów wojny na Ukrainie, które uwidoczniły się w silnych podwyżkach cen produktów rolno-spożywczych. Największy wpływ na wzrost eksportu miała wyższa sprzedaż mięsa, w tym eksportu drobiu, który odbudowywał się po ubiegłorocznych spadkach wywołanych gripą ptaków, oraz zbóż. W tej kategorii uwagę zwraca przede wszystkim silny wzrost eksportu kukurydzy, który był konsekwencją zwiększenia importu z Ukrainy w pierwszych miesiącach po wybuchu wojny.
- Dane za 3q22 pokażą prawdopodobnie dalszy wzrost rocznej dynamiki eksportu. Sugerują to dane handlowe dla lipca, głównie w kategorii zboża, mięso i prod. mleczarskie. Warto zauważyć silnie rosnący eksport karmy dla zwierząt domowych.
- Możliwe, że w kolejnych kwartałach polski eksport spożywczy będzie dalej silnie wzrastał, choć tempo sprzedaży może spowolnić z uwagi na niższą dynamikę cen. Zwiększone prawdopodobieństwo recesji może ograniczać popyt zagraniczny. Wzrostom sprzedaży zagranicznej sprzyja rosnąca produkcja w Polsce w warunkach ograniczeń podażowych na pozostałych rynkach UE.

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	mIn EUR	udział (%)	r/r (mIn EUR)	r/r (%)	
Ogółem	10 080	100,0	2 521	33,3	25,9
Niemcy	2 457	24,4	715	41,1	34,6
W. Brytania	862	8,6	201	30,4	28,7
Holandia	680	6,7	227	50,1	43,7
Francja	636	6,3	175	38,1	33,6
Czechy	473	4,7	129	37,6	33,1

3.2 Odzież (3,0% eksportu ogółem)

Wzrost wartości nowych zamówień

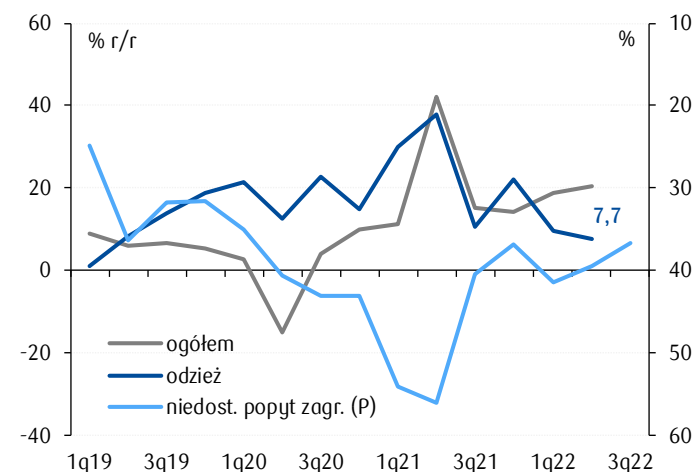
Bank Polski

- W 2q22 dynamika eksportu odzieży, podobnie jak w 1q22, spowolniła w porównaniu z silnym wzrostem w 4q21, co mogło być efektem rosnących obaw związanych z rozwojem sytuacji międzynarodowej po rosyjskiej agresji na Ukrainę. Ponadto, zakłócone łańcuchy dostaw w 2021 sprzyjały zwiększaniu zapasów towarów u odbiorców i mniejszemu zapotrzebowaniu w 1h22. Mimo niższych dostaw sprzedaż detaliczna odzieży w Niemczech, dokąd trafia niemal połowa polskiego eksportu ubrań, była w 2q22 wyższa o 46% r/r.
- W kolejnych kwartałach 2022 sygnalizowany przez GUS znaczny **wzrost zamówień w produkcji odzieży**, wynikający prawdopodobnie z sezonowo zwiększonego popytu na ubrania (Black Friday, okres przedświąteczny) może sprzyjać eksportowi tych artykułów. Eksporterzy zapowiadają podniesienie cen odzieży, co podwyższy wartość dostaw. Czynnikiem osłabiającym dynamikę polskiego eksportu będą **pogarszające się nastroje konsumenckie w krajach europejskich**, co najpewniej przełoży się na koszyk zakupowy. Według GfK nastroje niemieckich konsumentów spadły w październiku'22 do -42,5 pkt osiągając nowy rekordowo niski poziom. Anketowani obawiają się spadku realnych dochodów gospodarstw domowych w wyniku recesji.

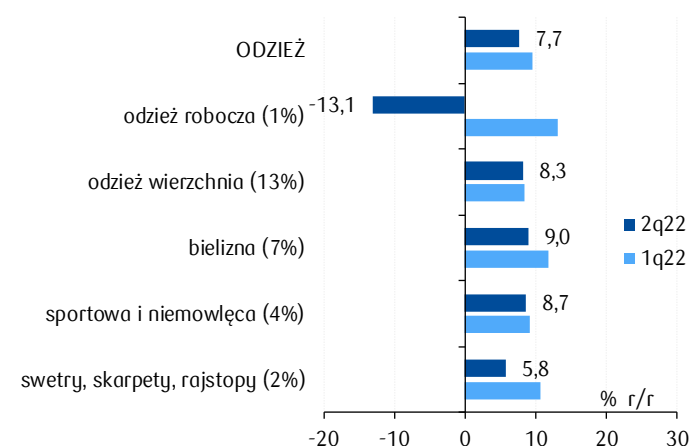
Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	mln EUR	udział (%)	r/r (mln EUR)	r/r (%)	
Ogółem	2 602	100,0	187	7,7	8,6
Niemcy	1 248	48,0	-94	-7,0	-8,5
Czechy	141	5,4	31	28,0	43,3
Rumunia	113	4,4	45	65,4	61,3
Holandia	95	3,7	10	11,5	14,0
Węgry	57	2,2	13	29,0	40,4

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

3.3 Produkty chemiczne (7,8% eksportu ogółem)

2q22 był kolejnym bardzo dobrym okresem dla eksportu chemii masowej

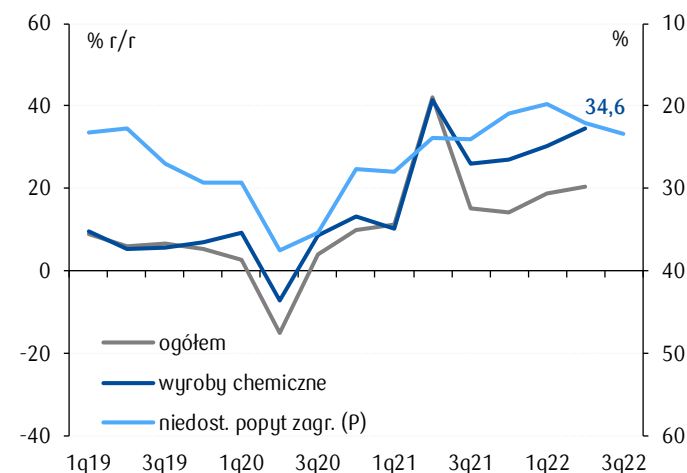
Bank Polski

- Eksport branży chemicznej w 2q22 nadal pozytywnie wyróżniał się na tle pozostałych sektorów. Było to zasługą bardzo wysokiej dynamiki w obszarze podstawowych wyrobów chemicznych, szczególnie nawozów sztucznych (+166% r/r) i gazów technicznych (+68%). Wysoką dynamikę r/r odnotował również segment plastików w formach pierwotnych i pestycydów. Jediną grupą, której wartość eksportu nie wzrosła w 2q22 w relacji rocznej, były produkty kosmetyczne.
- Warto jednak zauważyć, że większość wzrostów była wynikiem wysokich cen, a te są pochodną wzrostów na rynku ropy i gazu, bezpośrednio związanych z rosyjską agresją na Ukrainę. Najlepiej widać to w nawozach sztucznych, gdzie pomimo spadku wolumenu (-3% r/r), wartość eksportu wzrosła najsilniej w całej branży. Największe przyrosty wyeksportowanego wolumenu odnotowano w grupie pozostałych produktów chemii organicznej (+23% r/r) i w pozostałych produktach chemicznych (+18%). Słabsze dynamiki notowała grupa gum syntetycznych (-19% r/r), farb (-5%) i produktów kosmetycznych (-4%).
- Oceniamy, że w 2h22 dynamika eksportu branży może spaść, głównie ze względu na spadki cen większości surowców, a także przerw w produkcji nawozów i niektórych produktów chemii masowej.

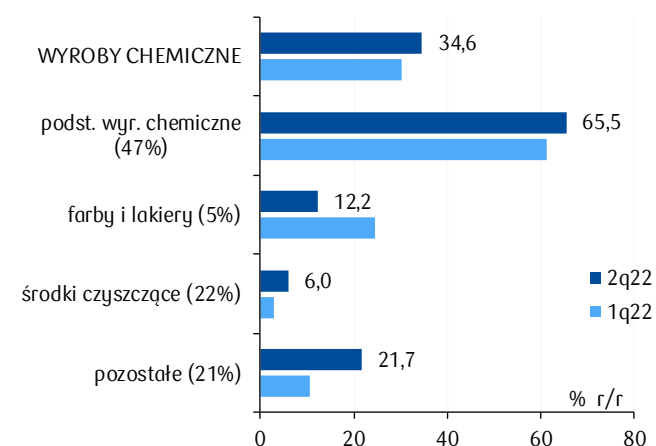
Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	mIn EUR	udział (%)	r/r (mIn EUR)	r/r (%)	r/r (%)
Ogółem	6 652	100,0	1 711	34,6	32,6
Niemcy	1 856	27,9	460	▲ 33,0	33,9
Czechy	506	7,6	78	▲ 18,4	22,5
Holandia	306	4,6	116	▲ 61,5	51,2
Włochy	285	4,3	96	▲ 51,2	53,2
W. Brytania	271	4,1	91	▲ 50,6	36,5

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

3.4 Wyroby z metali (5,2% eksportu ogółem)

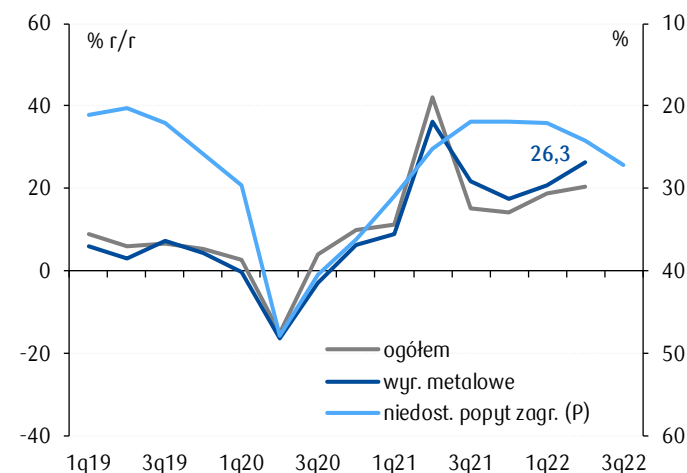
Niestabilny popyt na polskie produkty z metali

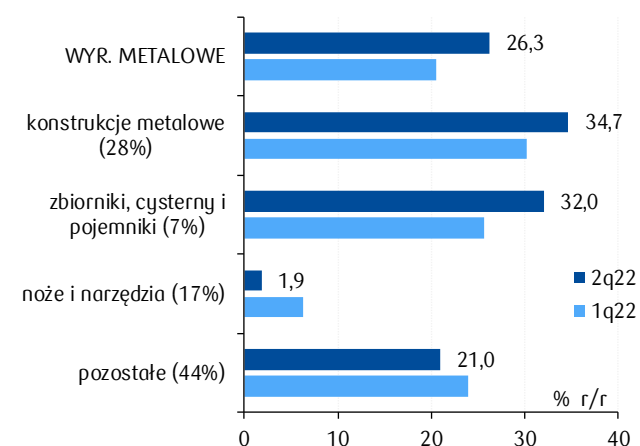
Bank Polski

- W 2q22 dynamika eksportu sektora była silnie dodatnia (+26,3% r/r) i na nieco wyższym poziomie niż w 1q22. Piąty kwartał z rzędu silny przyrost eksportu zanotowano w segmencie konstrukcji metalowych (+35% r/r). Eksport silnie rósł także w segmencie drzwi i okien metalowych (+51%) oraz wyrobów z drutu, łańcuchów i sprężyn (+45%). Za istotną część wzrostów odpowiadały wysokie ceny surowców, a przez to również dóbr końcowych.
- W 2021 udział Rosji w polskim eksporcie branży wynosił ok. 4%, był to ważny kierunek eksportu produktów z grupy noży i narzędzi (8% udziału). Zdecydowana większość segmentów branży zmniejszyła eksport do Rosji, a łączny udział tego kraju w polskim eksporcie spadł do 1,3%.
- W naszej opinii dynamika eksportu w sektorze w 3q22 prawdopodobnie zmalała za czym przemawiają ostatnie miesiące wyraźnych spadków cen głównych metali oraz pogarszająca się koniunktura, w tym sygnały o słabnącym popycie zagranicznym. Wsparciem dla eksportu może się jednak okazać osłabienie PLN i nadal wysokie zamówienia z motoryzacji oraz od odbiorców konstrukcji metalowych.

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	mIn EUR	udział (%)	r/r (mIn EUR)	r/r (%)	r/r (%)
Ogółem	4 459	100,0	927	26,3	23,5
Niemcy	1 362	30,5	261	23,7	23,0
Ukraina	247	5,5	183	287,4	124,3
Francja	221	5,0	34	18,0	20,6
Holandia	214	4,8	39	22,3	18,5
Czechy	210	4,7	46	28,1	31,4

3.5 Elektronika (7,4% eksportu ogółem)

Słaba sprzedaż detaliczna elektroniki w Niemczech

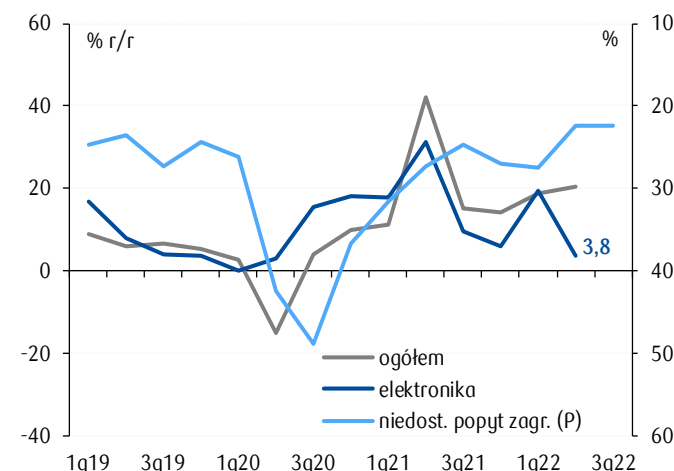
Bank Polski

- W 2q22 silny spadek popytu ze strony Niemiec, dokąd trafia 23% wysyłanych z Polski wyrobów elektronicznych, wpłynął na zdecydowane pogorszenie dynamiki eksportu tego asortymentu, w tym głównie sprzętu rtv i przyrządów pomiarowych. **Dynamika sprzedaży detalicznej elektroniki w Niemczech w 2q22 wyhamowała**, w cenach stałych do 5% r/r wobec 29% r/r w 1q22, w tym sprzedaż rtv do 7,5% vs 43% w 1q22, natomiast początek 3q22 przyniósł spadek sprzedaży wyrobów elektronicznych o 5% r/r, w tym rtv o 13%, a komputerów o 6%.
- Pogarszające się nastroje konsumentów w Europie** w wyniku wysokiej inflacji i związanego z tym spadku realnych dochodów nie pozostaną bez wpływu na wartość polskiego eksportu w 4q22. Wiele gospodarstw domowych jest obecnie zmuszonych oszczędzać na opłacenie wyższych rachunków w sezonie grzewczym. W związku z tym będą ograniczać inne wydatki, w tym na zakup elektroniki.
- Odblokowanie globalnych łańcuchów dostaw i większa dostępność komponentów** stanowią szansę dla polskich eksporterów na zwiększenie możliwości produkcyjnych. Jest to ważne, gdyż ostatni kwartał roku jest najlepszym okresem dla branży ze względu na zakupy przedświadczone. Kryzys energetyczny może zaowocować większym zainteresowaniem energooszczędnością, co powinno sprzyjać wymianie sprzętu rtv na nowocześniejszy oraz zakupom liczników.

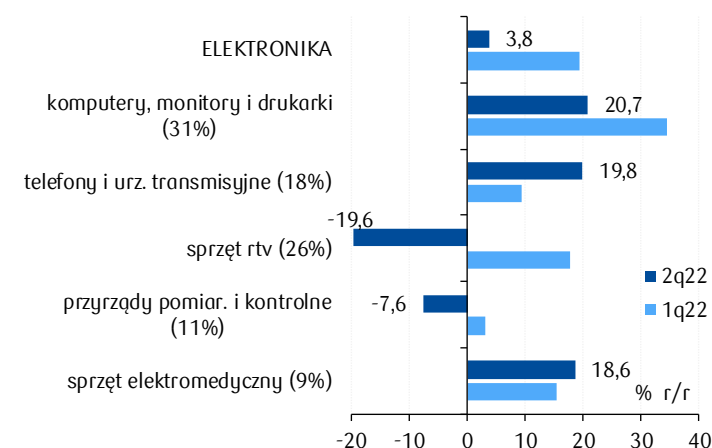
Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	mln EUR	udział (%)	r/r (mln EUR)	r/r (%)	
Ogółem	6 287	100,0	228	3,8	11,5
Niemcy	1 426	22,7	-131	-8,4	-3,8
Holandia	745	11,8	198	36,2	40,3
W. Brytania	556	8,8	58	11,6	24,5
Francja	427	6,8	-36	-7,8	-0,8
USA	323	5,1	39	13,8	52,1

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

3.6 Urządzenia elektryczne (8,7% eksportu ogółem)

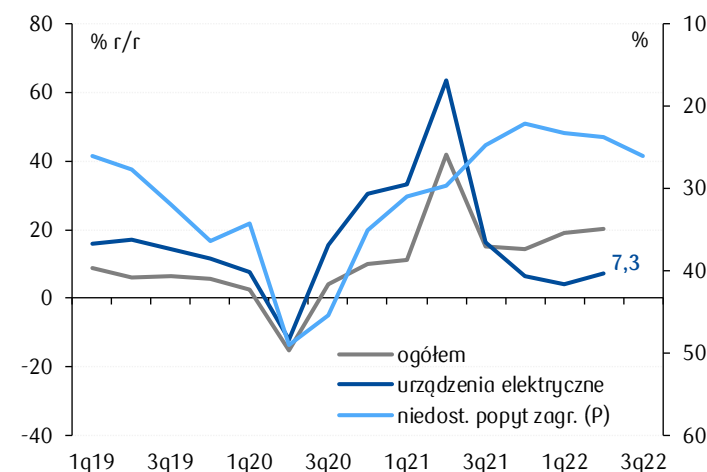
Silniki elektryczne rozkręciły eksport branży

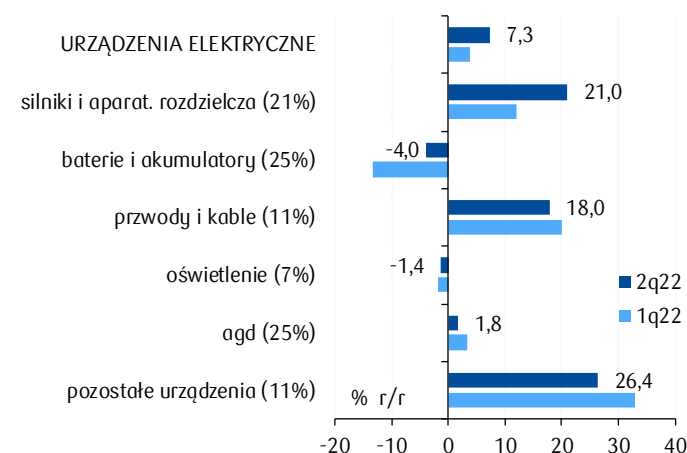
Bank Polski

- W 2q22 przyspieszyła dynamika eksportu urządzeń elektrycznych (7,3% r/r vs 3,9% r/r w 1q22); prawie 2-krotnie wzrósł eksport silników i aparatury rozdzielczej; znacząco wyhamował spadek eksportu baterii i akumulatorów.
- Pogarszająca się koniunktura gospodarcza osłabia popyt zagraniczny na dobra konsumpcyjne trwałego użytku, w tym artykuły gospodarstwa domowego - jeden z ważniejszych towarów eksportowych branży; negatywny efekt w części będą łagodzić rosnące ceny wyrobów gotowych (odpowiadające wyższym kosztom produkcji) i osłabienie PLN zwiększające wartość eksportu.
- Wysokie ceny energii elektrycznej wymuszają na przemyśle inwestycje poprawiające efektywność energetyczną, co wspiera popyt na silniki elektryczne o podwyższonej sprawności, energooszczędne oświetlenie i automatycznie wspiera produkcję i eksport kabli i przewodów. Z kolei rozwój technologiczny, robotyzacja i automatyzacja produkcji zwiększają zapotrzebowanie na aparaturę do przełączania, sterowania i zabezpieczania procesów przemysłowych.
- Dlatego, pomimo trudniejszego otoczenia makroekonomicznego, oczekujemy że eksport urządzeń elektrycznych w kolejnych kwartałach będzie wzrastał.

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	mIn EUR	udział (%)	r/r (mIn EUR)	r/r (%)	r/r (%)
Ogółem	7 413	100,0	506	7,3	5,6
Niemcy	2 275	30,7	-84	-3,6	-1,4
Francja	536	7,2	29	5,8	-5,6
Włochy	398	5,4	100	33,5	28,5
W. Brytania	298	4,0	12	4,2	4,3
USA	291	3,9	104	56,0	74,8

3.7 Maszyny i urządzenia (6,9% eksportu ogółem)

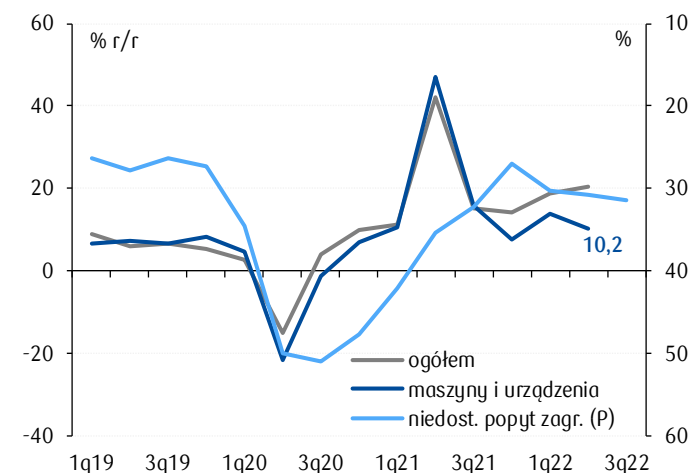
Mimo wielu wyzwań firmy nadal skutecznie zwiększają eksport

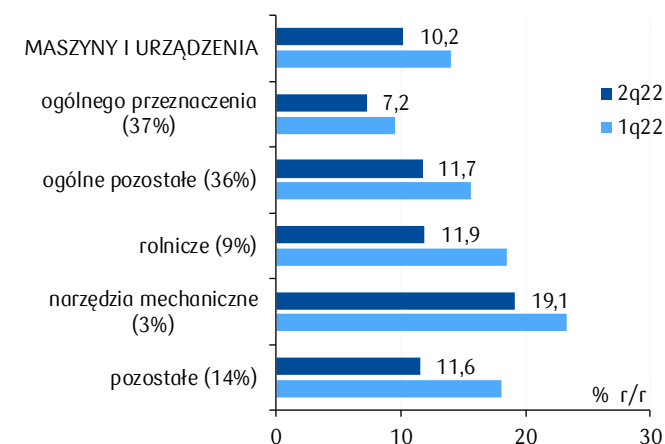
Bank Polski

- Wartość eksportu branży w 2q22 zanotowała niewielkie spowolnienie rocznej dynamiki wzrostu, do 10,2% r/r. Za większość wzrostu eksportu sektora odpowiadał segment produkcji przemysłowych urządzeń dźwigowych (+32% r/r) oraz maszyn rolniczych i leśnych (+12%).
- Zmalał udział Rosji i Ukrainy w polskim eksporcie maszyn - z 9,0% średnio w 2021 do 5,5% w 1q22 i 3,8% w 2q22. Był to jeden z głównych kierunków eksportu maszyn dla metalurgii, produkcji żywności i pieców. Wyraźny spadek wartości eksportu zanotował przez to pierwszy z wymienionych segmentów (-18%), a udział tych dwóch krajów w eksporcie maszyn dla metalurgii i górnictwa spadł z 62% średnio w 2021 do 2% w 2q22. Eksport maszyn był przekierowywany głównie do Europy Zachodniej i USA.
- Eksport w 2h22 prawdopodobnie zanotuje nieco słabszą dynamikę r/r. Spadające ceny surowców i pogarszająca się koniunktura, w tym oczekiwania co do słabszego popytu zagranicznego, kierują wartość eksportu w dół; za to wspiera ją osłabienie złotego i nadal relatywnie silny popyt w niektórych branżach, np. produkcji żywności bądź motoryzacji.

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	młn EUR	udział (%)	r/r (młn EUR)	r/r (%)	
Ogółem	5 919	100,0	548	10,2	12,0
Niemcy	1 583	26,8	187	▲ 13,4	12,8
USA	398	6,7	85	▲ 27,1	23,9
Francja	319	5,4	47	▲ 17,5	17,6
Włochy	301	5,1	66	▲ 28,3	30,7
Czechy	278	4,7	49	▲ 21,3	21,7

3.8 Motoryzacja (10,2% eksportu ogółem)

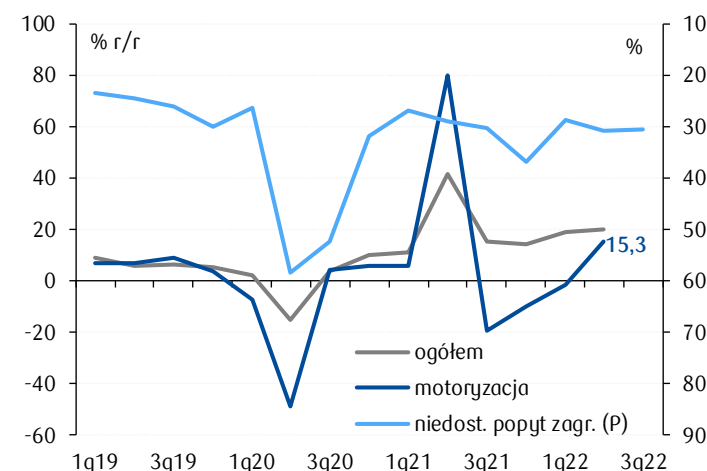
Motoryzacja wychodzi na prostą

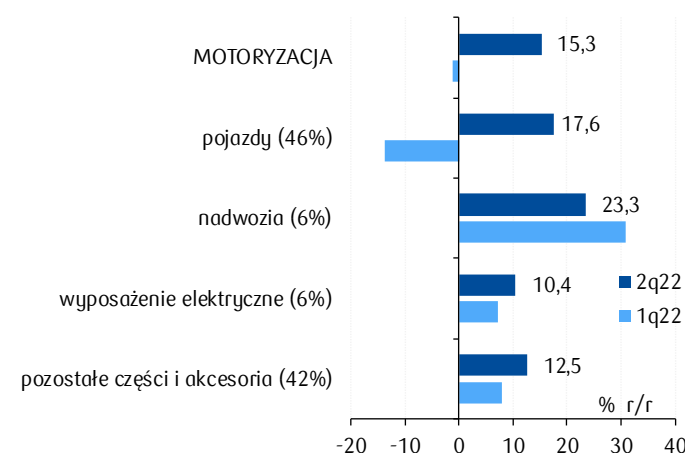
Bank Polski

- W 2q22 dynamika eksportu motoryzacji była znowu dodatnia (15,3% r/r vs spadki w trzech poprzednich kwartałach). Odbicie eksportu nastąpiło w większości segmentów branży: największą poprawę odnotowali eksporterzy pojazdów (17,6% vs -13,8% r/r w 1q22); Dobra koniunktura utrzymała się też w segmencie wyposażenia elektrycznego oraz pozostałych części i akcesoriów. Niższy niż rok wcześniej był tylko eksport pojazdów użytkowych - to efekt zarówno wysokiej bazy odniesienia, jak i rosnącej niepewności wśród firm transportowych, osłabiającej popyt na nadwozia.
- Rynek motoryzacyjny już od paru lat jest pod presją różnych zawirowań: utrudnień w łańcuchach dostaw, pogłębionych wojną w Ukrainie; rosnących kosztów produkcji; deficytu wykwalifikowanych pracowników.
- Niemniej, wciąż niezaspokojony wysoki poziom popytu na nowe samochody (jak też na części i podzespoły; szczególnie do samochodów elektrycznych) przekłada się na wzrost cen pojazdów i części, co poprawia wyniki koncernów motoryzacyjnych i zwiększa wartość eksportu branży. Dlatego też oceniamy, że w 2h22 wartość eksportu branży motoryzacyjnej będzie nadal wzrastała.

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	mIn EUR	udział (%)	r/r (mIn EUR)	r/r (%)	r/r (%)
Ogółem	8 715	100,0	1 154	15,3	6,9
Niemcy	2 610	29,9	379	▲ 17,0	8,1
Czechy	693	7,9	89	▲ 14,7	10,1
Francja	642	7,4	114	▲ 21,5	18,5
Włochy	559	6,4	-18	▼ -3,1	-13,2
Ukraina	422	4,8	251	▲ 147,0	68,7

3.9 Meble (4,0% eksportu ogółem)

Branża spodziewa się spadku zamówień

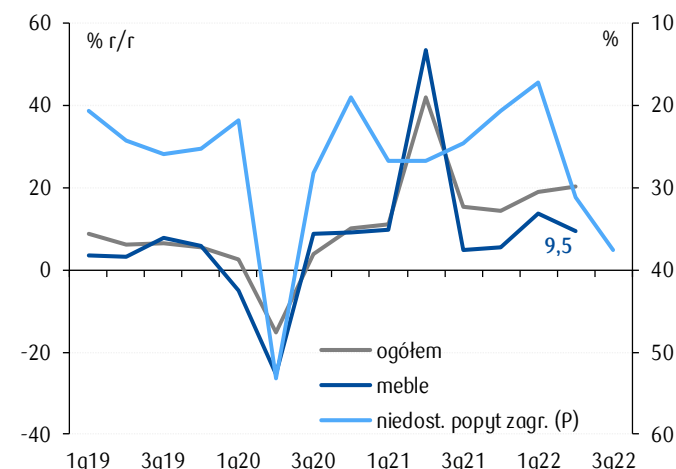
Bank Polski

- Zgodnie z oczekiwaniami, dynamika wzrostu eksportu w 2q22 obniżyła się względem 1q22 (9,5% r/r vs 13,8% r/r w 1q22). Silniejszy wzrost zanotował segment mebli kuchennych (25,2% r/r) oraz mebli biurowych i sklepowych (19,2% r/r). Najniższą dynamikę wzrostu wypracował segment mebli do siedzenia i części (5,7% r/r). W 2q22 silnie wzrósł eksport mebli do USA (47,1% r/r) oraz na Węgry (29% r/r) – rynki te odpowiadają łącznie za 6% polskiego eksportu. Eksport do Rosji i na Białoruś zmalał odpowiednio o 79,8% i 47,6% r/r, przy czym znaczenie tych rynków było marginalne (ok. 1% w 2021). Państwa te były natomiast istotnymi dostawcami płyt drewnopochodnych do produkcji mebli.
- Wyniki za 3q22 pokażą najpewniej dalsze hamowanie dynamiki eksportu, a w 4q22 nawet spadek r/r, na co wskazuje silnie rosnący wskaźnik bariery niedostatecznego popytu zagranicznego (44,6 pkt), wynikający z pogorszenia koniunktury na rynkach europejskich. Jednak w całym 2022 dynamika eksportu powinna utrzymać się na dodatnim poziomie ok. 5-8%. W 2023 spodziewamy się spadku popytu na meble, co przy rosnącej konkurencji z rynków wschodnich i regionu EŚiW, silnej presji kosztowej oraz ograniczonej certyfikacji FSC stwarza ryzyko osłabienia przewag konkurencyjnych polskich eksporterów.

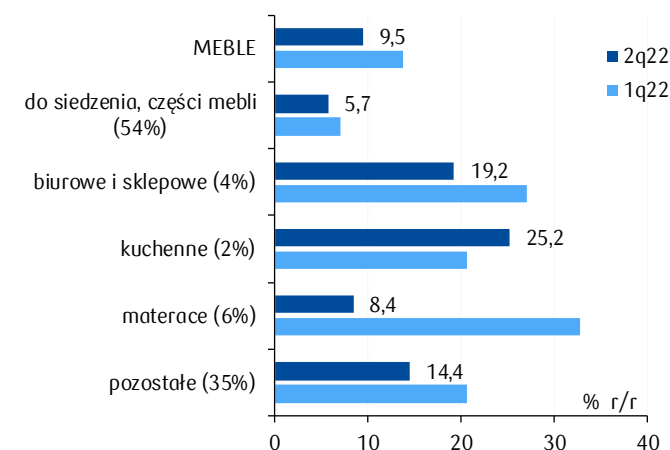
Najważniejsze kierunki eksportu

Kierunek	2q22				1-2q22
	młn EUR	udział (%)	r/r (młn EUR)	r/r (%)	
Ogółem	3 398	100,0	295	9,5	11,6
Niemcy	1 157	34,0	131	12,8	15,6
Czechy	234	6,9	-1	-0,2	-2,9
Francja	221	6,5	7	3,2	6,0
W. Brytania	217	6,4	-9	-3,8	5,5
Holandia	186	5,5	21	12,4	19,0

Dynamika eksportu sektora

Dynamika eksportu w podziale na podsektory*

Bank Polski

#4 Perspektywy polskiego eksportu

4.1: Perspektywy krajowego eksportu

Koniunktura w przetwórstwie ugina się pod ciężarem cen energii

Bank Polski

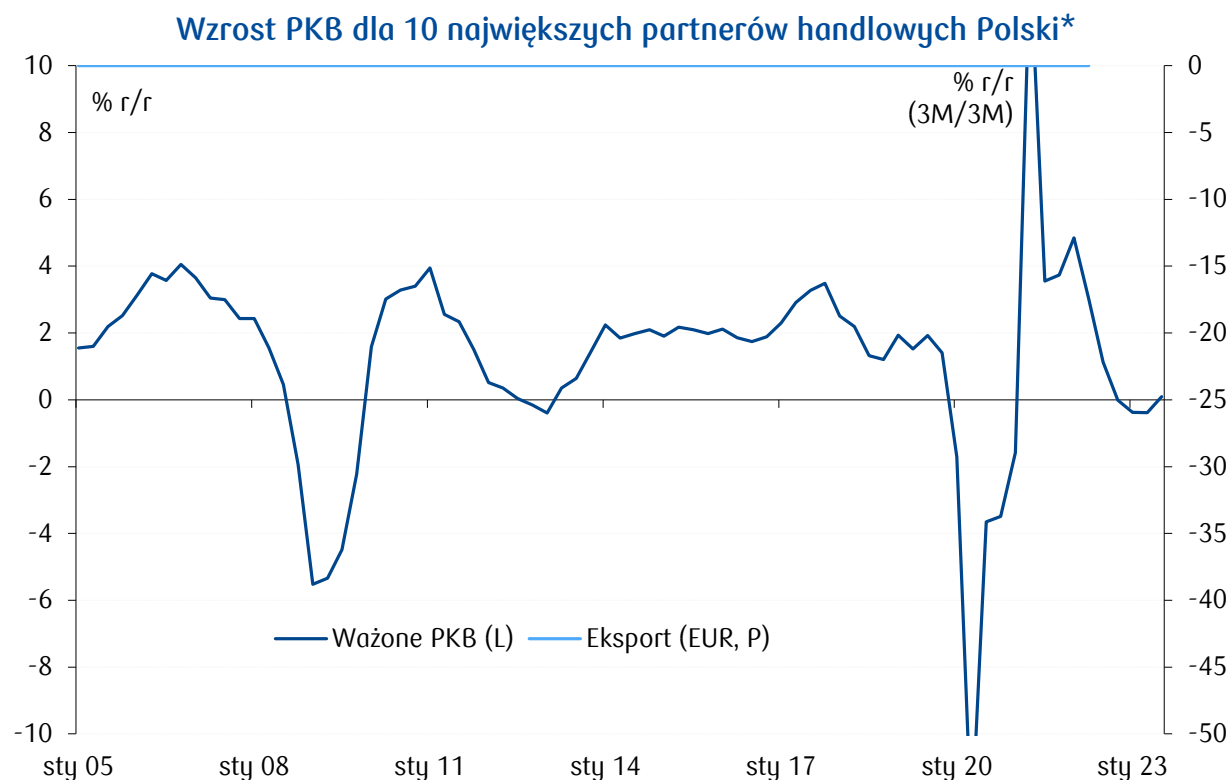
- **Nastroje w światowym przetwórstwie przemysłowym radykalnie się popsuły.** Wojna, wysokie ceny surowców energetycznych, ograniczenia w dostępności komponentów, zacieśnienie monetarne na świecie, spadek realnej siły nabywczej dochodów ludności – wszystko to sprawia, że gospodarka globalna znajduje się u progu stagflacji. Według MFW ok. 1/3 światowej gospodarki znajdzie się w recesji w 2023. Państwa, które formalnie unikną sekwencji spadków PKB q/q i tak będą w wielu obszarach obserwowały procesy kojarzone z recesją.
- **Nastroje w polskim przemyśle są także minorowe.** Spadek popytu sprawił, że gromadzenie zapasów wyraźnie spowolniło. Z drugiej strony obawy o spowolnienie nadal nie znajdują potwierdzenia w danych – produkcja przemysłowa w ujęciu realnym rośnie w tempie zbliżonym do dwucyfrowego.

4.2: Perspektywy krajowego eksportu

Napływ kapitału szansą na dalszy wzrost eksportu

Bank Polski

- Konsensus prognoz wskazuje, że w 2022-2023 7 z 10 gospodarek głównych partnerów handlowych Polski (za wyjątkiem Francji, Węgier i USA odnotuje **przynajmniej 1 kwartał spadku PKB w ujęciu rocznym**. Kolejne aktualizacje prognoz przynoszą coraz niższe prognozy wzrostu / oczekiwania głębszej recesji. Rzeczywisty obraz najbliższych kwartałów może się więc okazać nawet nieco bardziej niekorzystny, niż się obecnie wydaje.
- **Pozytywnie zaskakiwać powinni „nowi” eksporterzy**, pojawiający się wskutek oddania do użytku kolejnych inwestycji typu greenfield. Szok energetyczny i spadek popytu zewnętrznego w 1h23 sprawią, że pomimo rozbudowy mocy produkcyjnych eksport (realnie) znajdzie się pod kreską.

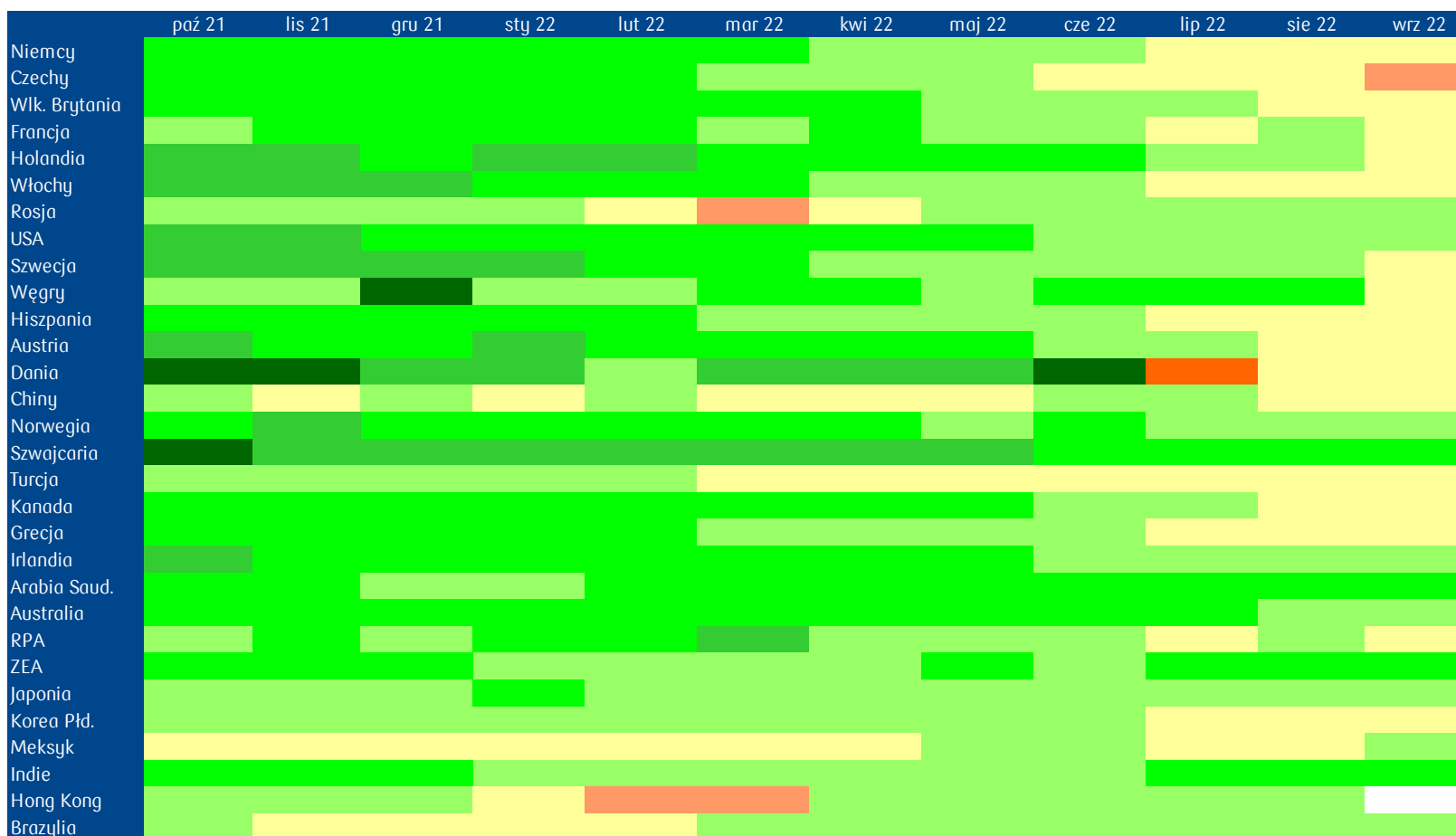
4.3: Perspektywy krajowego eksportu

Nadchodzi jesień

Bank Polski

Wskaźniki koniunktury polskich partnerów eksportowych
(zielony - lepiej, czerwony - gorzej)

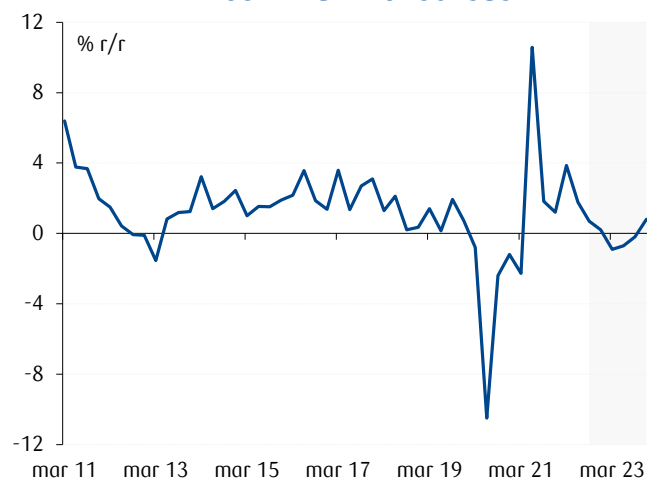
4.4: Wybrane rynki – Niemcy

200 mld EUR na ratowanie gospodarki

Bank Polski

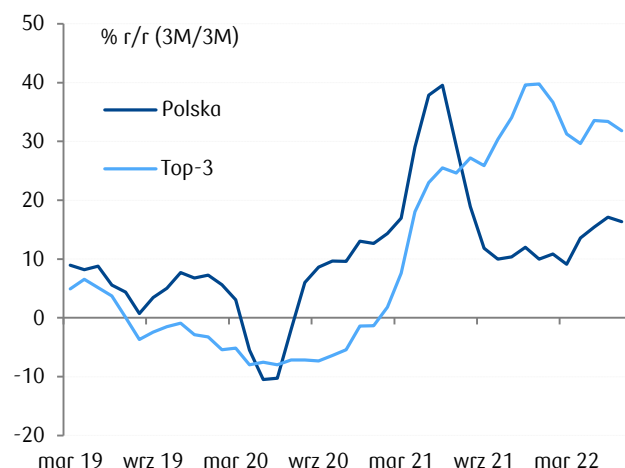
Wzrost PKB - konsensus

Inflacja CPI - konsensus

Import Niemiec z Polski i z Top-3 państw*
o największym udziale w imporcie

- Szok energetyczny podbija inflację CPI (we wrześniu 10% r/r), co skutkuje spadkiem realnych dochodów niemieckich konsumentów.
- Problemy z zaopatrzeniem w energię pogłębiają się, a uszkodzenia gazociągów NordStream1 oraz NordStream2 oznaczają, że gospodarkę niemiecką czeka **racjonowanie surowców w trakcie sezonu zimowego** – to będzie obniżało zapotrzebowanie na import zaopatrzeniowy.
- Niemiecki przemysł – dotychczasowe koło zamachowe niemieckiej gospodarki – wpadł w recesję, która zima jeszcze się pogłębi. Skokowy wzrost cen energii sprawił, że **model biznesowy niemieckich firm, oparty na przewagach budowanych na dostępie o tanią energię, załamał się**.
- Rząd federalny, aby ratować gospodarkę, zaproponował **fiskalny pakiet osłony dla gospodarstw domowych i firm w wysokości 200 mld EUR**, co – w momencie ogłoszenia – stawia go na pierwszym miejscu w Europie (w relacji do PKB).

4.5: Wybrane rynki – Czechy

Cykl zacieśniania monetarnego zakończony

Bank Polski

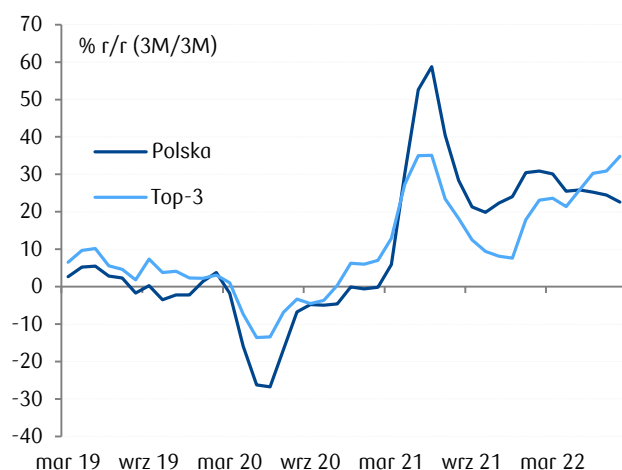
Wzrost PKB - konsensus

Inflacja CPI - konsensus

Import Czech z Polski i z Top-3 krajów*
o największym udziale w imporcie

- Gromadzenie zapasów oraz inwestycje sprawiły, że w 2q22 czeska gospodarka nadal rosła. W 2h22 tendencje wzrostowe uległy zmianie – **kryzys energetyczny sprawi, że gospodarka czeska skurczy się co najmniej w 4q22 oraz w 1q23** – to efekt nie tylko spadku popytu zagranicznego, ale również słabszego krajowego popytu konsumpcyjnego (skutek wysokiej inflacji) i popytu inwestycyjnego (ograniczenia podażowe, wysokie ceny energii).
- Inflacja CPI we wrześniu wzrosła do 18% r/r, ale była niższa niż w lipcowej prognozie czeskiego banku centralnego, co zwiększa prawdopodobieństwo, że cykl podwyżek stóp nie będzie już kontynuowany. Silny wzrost inflacji wynika głównie z czynników globalnych (paliwa, energia), ale krajowa presja inflacyjna w postaci efektów drugiej rundy także jest wysoka.
- Wygaśnięcie szoku inflacyjnego sprawi, że w 2h23 gospodarka Czech powróci na trajektorię wzrostową.

4.6: Wybrane rynki – Słowacja

Motoryzacja – koło zamachowe czy kula u nogi?

Bank Polski

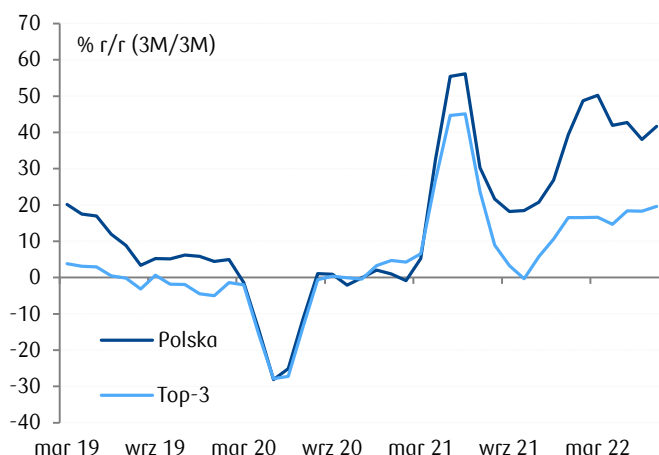
Wzrost PKB - konsensus

Inflacja CPI - konsensus

Import Słowacji z Polski i z Top-3 krajów*
o największym udziale w imporcie

- Wysoki udział motoryzacji w tworzeniu PKB sprawia, że gospodarka Słowacji jest w dużym stopniu podatna na zakłócenia podażowe (braki części i półproduktów) oraz szok energetyczny. Ostatnia poprawa sytuacji w międzynarodowych łańcuchach dostaw niekoniecznie musi oznaczać szybszy wzrost eksportu motoryzacyjnego ze względu na równoległy spadek popytu.
- Podobnie jak w innych państwach regionu, inflacja pozostaje wysoka, w sierpniu wyniosła 14,0% r/r, a jej przyszła ścieżka nawet w większym stopniu niż wśród sąsiadów, zależy będzie od cen energii.
- Dopiero wygaśnięcie szoku energetycznego w 2h23 sprawi, że gospodarka słowacka, przy braku buforu kursowego w postaci własnej waluty, odzyska impet wzrostowy.

4.7: Wybrane rynki – Rumunia

Środki z UE stabilizatorem koniunktury

Bank Polski

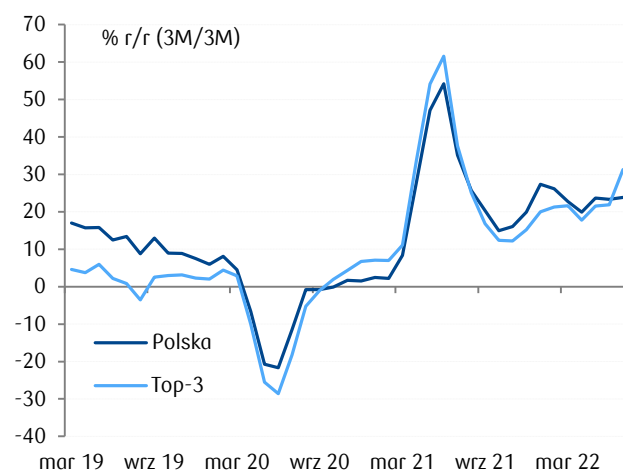
Wzrost PKB - konsensus

Inflacja CPI - konsensus

Import Rumunii z Polski i z Top-3 krajów*
o największym udziale w imporcie

- Gospodarka Rumunii wchodzi w okres słabszego wzrostu, wskutek spadku popytu zewnętrznego – znalazło to już odzwierciedlenie w słabszej kondycji sektora przemysłowego i zacieśnianej polityki pieniężnej. Buforem dla wzrostu gospodarczego stają się środki z UE, których napływ działa stabilizująco na tempo wzrostu PKB.
- Podobnie jak w całym regionie, gospodarka Rumunii przechodzi przez szok inflacyjny spowodowany skokowym wzrostem cen surowców energetycznych. Szok jest łagodzony przez m.in. fiskalne działania osłonowe.
- Utrzymujący się relatywnie wysoki popyt a także ekspansja fiskalna sprawiają, że zarówno saldo fiskalne jak i obrotów bieżących są głęboko ujemne. Nie przekłada się to jednak na istotne wahania kursowe – kurs walutowy jest de facto usztywniony względem euro – bank centralny korzysta przy tym m.in. z linii swapowej z EBC.

Bank Polski

#5 Prognozy walutowe i stóp procentowych

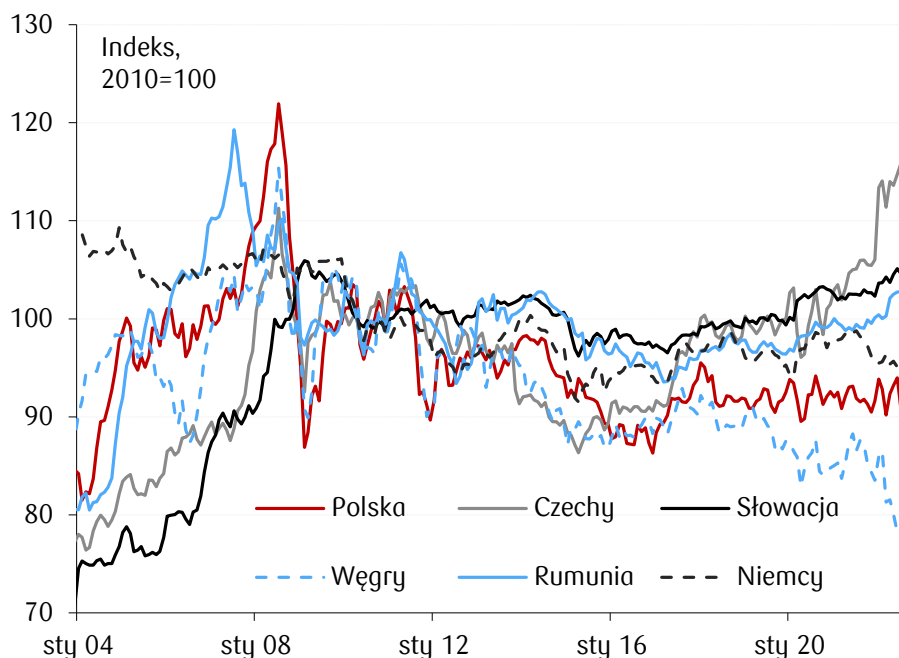
5.1: Kurs PLN – gdzie jesteśmy?

Kurs sprzyja eksporterom, zaczyna szkodzić importerom

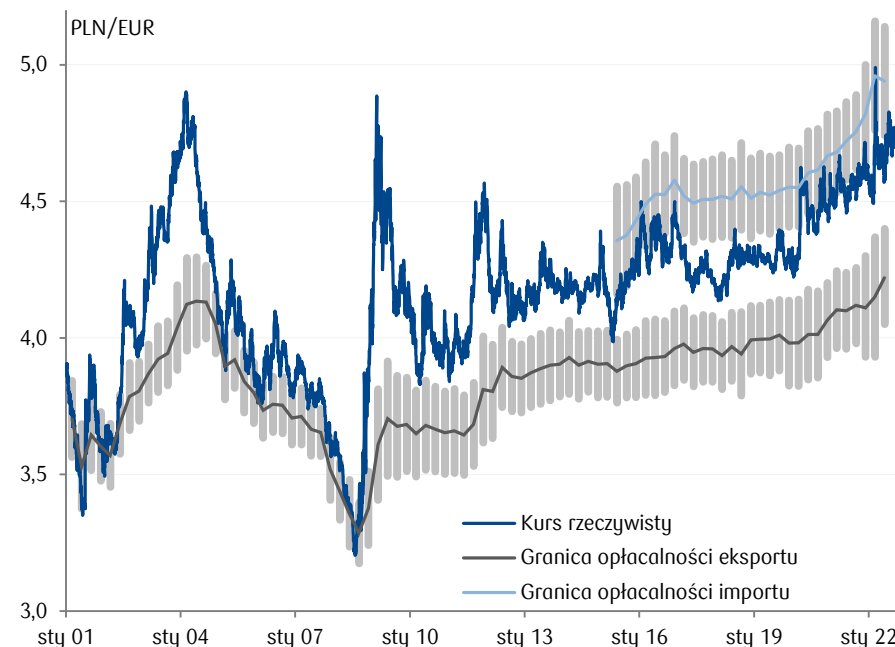

Bank Polski

Realny efektywny kurs walutowy* – Polska na tle innych państw regionu

Kurs opłacalności eksportu

- Realny efektywny kurs złotego (dane do sierpnia 2022) z perspektywy długoterminowej pozostaje względnie stabilny, chociaż kurs złotego jest wyraźnie słabszy niż w przypadku czeskiej korony.
- Graniczny kurs opłacalności eksportu wg badań NBP to dla EURPLN 4,22, dla USDPLN 3,78. Graniczny kurs opłacalności importu to dla EURPLN 4,94, dla USDPLN 4,55. Brak istotnych zmian bariery opłacalności importu w 2q22 (ostatnie dane) oznacza, że firmy – importerzy dotarły do granic możliwości obrony marż – teraz muszą nastąpić inne dostosowania. Z drugiej strony, korzystne warunki kursowe dla eksporterów nadal utrzymują się.

5.2: Prognozy stóp procentowych

Koniec podwyżek stóp procentowych coraz bliżej

Bank Polski

Prognozy stóp procentowych banków centralnych – konsensus i prognoza PKO dla Polski, USA i strefy euro

	3q22	4q22	1q23	2q23	3q23	4q23
Polska	6,75	6,75	6,75	6,75	6,50	6,25
USA	3,25	4,50	4,50	4,50	4,00	3,75
strefa euro	1,25	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
Wlk.Brytania	2,25	3,50	3,75	3,75	3,75	3,50
Czechy	7,00	7,00	7,00	6,75	6,00	5,75

- Część banków centralnych, które jako jedne z pierwszych rozpoczęły ofensywę antyinflacyjną, skłania się ku zakończeniu cyklu podwyżek stóp procentowych (m.in. norweski Norges Bank, czeski CNB).
- Fed będzie kontynuować mocne zacieśnianie polityki pieniężnej (podwyżki stóp i ograniczanie sumy bilansowej), nie zważając na „techniczną” ani „realną” recesję. W 2023, wraz z poprawą perspektyw inflacyjnych i pogorszeniem w sferze realnej, nastąpi zwrot w kierunku stopniowego łagodzenia polityki pieniężnej.
- EBC będzie w krótkim terminie kontynuował zdecydowane podwyżki stóp procentowych, po tym jak przewagę w Radzie uzyskała frakcja jastrzębi, obawiająca się odkotwiczenia oczekiwań inflacyjnych, utraty wiarygodności i podkreślająca relatywnie niski poziom stóp procentowych. Uważamy, że zimą bolesne konsekwencje kryzysu energetycznego zmuszą EBC do zwrócenia większej uwagi na realną gospodarkę i do zakończenia cyklu podwyżek stóp z końcem 2022, na poziomie 2,50%.
- Polityka Banku Anglii (BoE) będzie wypadkową inflacji oraz działań fiskalnych rządu. Na razie BoE zapowiada dalsze zaostrzanie polityki pieniężnej, przy czym sytuacja na rynku obligacji zmusza go do interwencji stabilizujących system finansowy.
- CNB zapowiada dłuższy okres stabilizacji stóp procentowych, broniąc jednocześnie koronę przed osłabieniem.
- RPP ogłosiła przerwę w cyklu podwyżek stóp procentowych NBP. Dotychczasowe zmiany stóp to najostrejszy w historii cykl zaostrzania polityki pieniężnej w Polsce i chociaż nie upłynął jeszcze czas pełnej transmisji podwyżek do gospodarki, widać już wyraźnie jego oddziaływanie, m.in. w zamrożeniu rynku kredytowego.

5.3: Prognozy kursów walutowych*

Solidne fundamenty tarczą na rynkowe zawirowania

Bank Polski

Prognozy kursów walutowych

	3q22	4q22	1q23	2q23	3q23	4q23
EURPLN	4,87	4,80	4,74	4,70	4,65	4,60
USDPLN	4,95	4,85	4,69	4,56	4,43	4,26
GBPPLN	5,56	5,19	5,02	4,93	4,83	4,69
CZKPLN	0,20	0,19	0,19	0,19	0,19	0,18

- **Nieprzejednanie jastrzębia polityka pieniężna Fed nie sprzyja walutom z gospodarek rozwiniętych i wschodzących**, nadal wzmacniając dolara. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym amerykańskiej walucie jest relatywnie mniejsza ekspozycja na import surowców energetycznych (duże zasoby własne) niż np. w przypadku strefy euro.
- **Złoty pozostaje niedowartościowany wobec utrzymujących się relatywnie mocnych fundamentów**. Niskie zadłużenie publiczne i prywatne, istotny napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych oznaczają, że osłabienie złotego nie ma trwałych podstaw i wynika z przejściowych warunków rynkowych.
- Prognozy PKO Banku Polskiego zakładają **systematyczne umacnianie się złotego względem euro**. W 4q22 złoty powinien zacząć odrabiać również straty wobec dolara amerykańskiego i funta szterlinga.
- Zakończenie cyklu podwyżek stóp procentowych w Czechach przy utrzymującej się wysokiej inflacji sprawiło, że **czeska korona stanęła pod presją rynkową**. CNB utrzymując stabilny poziom stóp procentowych interweniował na rynku walutowym broniąc wartości korony. Interwencje te będą kontynuowane – zasoby rezerw walutowych CNB są największe w naszym regionie.

Bank Polski

Dane kontaktowe i zastrzeżenia prawne

Wspieramy rozwój eksportu

Bank Polski

Przydatne linki

Znajdź targi branżowe

Znajdź finansowanie

Raporty branżowe

Kontakty biznesowe

PKO Bank Polski S.A.
Niederlassung Deutschland
MAIN TOWER
60311 Frankfurt am Main
tel. DE: +49 69 667 786 252
tel. PL: +48 22 517 76 80
niederlassung.deutschland@pkobp.pl
www.pkobp.pl/german-branch

PKO Bank Polski S.A.
Czech Branch
Klimentská 1216/46, Nové Město
110 00 Praha 1
tel. CZ: +420 234 129 830
tel. PL: +48 22 561 49 50
czech.branch@pkobp.pl
www.pkobp.pl/czech-branch

PKO Bank Polski S.A.
pobočka zahraničnej banky
Pribinova 10
811 09 Bratislava
tel. SK: +421 232 555 806
tel. PL: +48 22 561 4806
slovak.branch@pkobp.pl
www.pkobp.pl/oddzial-slowacja

Biuro Finansowania Handlu
tel. +48 22 521 69 89
tradeservice@pkobp.pl
www.pkobp.pl/korporacje-i-samorządy/finansowanie-handlu

KREDOBANK S.A.
Centrum Rozwoju Biznesu
Ukraińsko-Polskiego
tel. +38 032 297 23 90
ovpalyvoda@kredobank.com.ua
www.kredobank.com.ua

Dane kontaktowe

Bank Polski

Departament Analiz Ekonomicznych

PKO Bank Polski SA
ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
t: 22 521 80 84
email: DAE@pkobp.pl

Główny Ekonomista, Dyrektor Departamentu

Piotr Bujak

piotr.bujak@pkobp.pl

22 521 80 84

Zespół Analiz Makroekonomicznych

analizy.makro@pkobp.pl

Marta Petka-Zagajewska (Kierownik)

marta.petka-zagajewska@pkobp.pl

22 521 67 97

Urszula Kryńska

urszula.krynska@pkobp.pl

22 521 51 32

Kamil Pastor

kamil.pastor@pkobp.pl

22 521 81 08

dr Michał Rot

michal.rot@pkobp.pl

22 580 34 22

Anna Wojtyniak

anna.wojtyniak@pkobp.pl

Zespół Analiz Sektorowych

analizy.sektorowe@pkobp.pl

Michał Kolesnikow (Kierownik)

michal.kolesnikow@pkobp.pl

22 521 81 23

Aleksandra Balkiewicz-Żerek

aleksandra.balkiewicz-zerek@pkobp.pl

22 521 56 59

dr Mariusz Dziwulski

mariusz.dziwulski@pkobp.pl

22 521 81 88

Piotr Krzysztofik

piotr.krzysztofik@pkobp.pl

22 521 81 25

Maciej Rozkrut

maciej.rozkrut@pkobp.pl

22 521 87 39

Anna Senderowicz

anna.senderowicz@pkobp.pl

22 521 81 24

Karolina Sędzimir

karolina.sedzimir@pkobp.pl

22 521 81 28

Bank Polski

Platforma
Wsparcia Eksportu

Bank Polski

Centrum
Analiz

@PKO_Research

Zastrzeżenia prawne

Bank Polski

Niniejszy materiał („Materiał”) ma charakter wyłącznie informacyjny oraz nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy - Kodeks cywilny, ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna, sprzedaży lub innego rodzaju przeniesienia któregośkolwiek instrumentu finansowego. Bank dołożył wszelkich racjonalnych i niezbędnych starań, aby informacje zamieszczone w Materiale były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach.

Informacje zawarte w Materiale nie mogą być traktowane jako propozycja nabycia którychkolwiek instrumentów finansowych, usługa doradztwa inwestycyjnego lub podatkowego ani jako forma świadczenia pomocy prawnej. Prognozy oraz dane zawarte w Materiale nie stanowią zapewnienia uzyskania określonych wyników jakichkolwiek transakcji finansowych ani przyszłych cen którychkolwiek instrumentów finansowych.

Materiał nie stanowi badania inwestycyjnego ani publikacji handlowej w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

Bank i jego spółki (podmioty) zależne oraz pracownicy tych podmiotów mogą być zainteresowani zawarciem lub być stroną transakcji finansowych, w tym zawartych na instrumentach finansowych, których wynik jest uzależniony od czynników (danych i informacji) wymienionych w Materiałach.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000026438, NIP: 525-000-77-38, REGON: 016298263; kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 zł.